

Tämän uutiskirjeen tehtävänä on valottaa suomenruotsalaista ja kansainvälistä maaseudun kehittämistä ja uusia tuulia. Tämä kuukausittain ilmestyvä uutiskirje perustuu viikoittain ilmestyvään ”NYHETSREV inom landsbygdsutveckling”, jota julkaisee Svensk Byaservice. Koska Maaseutupoliittisen Yhteistyöryhmän teemaryhmä Svenska Temagruppen, joka keskittyy maaseutupoliittisiin erityiskysymyksiin liittyen ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin alueisiin, piti suomenkielistä tiedottamista tärkeänä, tullaan tätä uutiskirjettä julkaisemaan myös suomeksi.

Sisältö

- Maatalouspolitiikan ohjaaminen kestävän kehityksen suuntaan ei ole helppoa - ruotsalainen väitöskirja esittelee esimerkin juurikasviljelystä
  - Ruotsin saaristossa tiheimmin yrityksiä
  - EU:n huippuvirkamiehet eivät usko suuriin CAP-tuen muutoksiin 2013 jälkeen
  - ”Tarvitsemme maaseutulähettiläitä” - professori Peter Lundqvist
  - Värmlannin haja-asutusalueelle etuja ainutlaatuisesta yhteiskuljetushankkeesta
  - Tanskalainen aluepoliitikko toivoo paikallisia aloitteita maaseudun hyväksi
  - ”Internet kasvaa haja-asutusalueilta keskuksiin päin” - suomenruotsalainen kuitufoorumi työskentelee nopeiden yhteyksien puolesta
  - Hanke Active Life Village luo uusia innovaatioita palvelualalle
  - Puhdistusteknologiaa rikkailta mailta köyhille - optimaalinen tapa hyvinvointinäkökulmasta
  - Väitöskirja kyläkouluista kertoo pedagogisesta laadusta oppilaille ja elämänlaadusta paikallisyhteisölle
  - Suuralueet tosiasia Ruotsissa
  - Yksittäiset asiakkaat pelastavat Turun saariston turismin
  - Kyläkauppa Porvoon saaristossa muuttuu Internet-kaupaksi
  - Peter Backa Oregonin maaseutupolitiikasta blogissaan
  - Maapallon energiatarve lisääntyy puolella 2030 mennessä – uusi järjestö edistää uusiutuvaa energiaa
  - ”Kokemukset pohjoisen haja-asutusalueilta hyödyksi muulle Euroopalle”
  - Ruotsin yhteiskunta hylkää haja-asutusalueensa askel askelelta
  - Säätiön huolenpidon kohteena Turunmaan saaristo
-

MAATALOUSPOLITIIKAN OHJAAMINEN KESTÄVÄN KEHITYKSEN SUUNTAAN EI OLE HELPPOA - RUOTSALAINEN VÄITÖSKIRJA ESITTELEE ESIMERKIN JUURIKASVILJELYSTÄ

Tieteenala, joka keskittyy metodien ja työkalujen luomiseen kestävän yhteiskunnan saavuttamiseksi, on poikkitieteellinen kestävyystiede (ruots. hållbarhetsvetenskap, engl.

sustainability science). Onnistumisen takaamiseksi on yhdistettävä kaikkien oleellisten tieteenalojen, tekniikan, ympäristön, taloustieteen ja käyttäytymistieteen tiedot, sanoo tutkija Barry Ness. Väitöskirjassaan *Sustainability of the Swedish Sugar Sector: Assessment Tool Development and Case Study Appraisal* Ness käyttää skoonelaista juurikasviljelyä esimerkkinä. Toisaalta on kalliimpaa viljellä sokeria Ruotsissa kuin esim. Brasiliassa tai Afrikassa, mutta Eurooppa ei halua olla täysin riippuvainen tuonnista. Maailmankauppajärjestö WTO on uhannut Eurooppaa sanktioilla ja juurikaskiintiöitä on pienennetty, mutta ovatko toimenpiteet lisänneet kestävyttä? Skoonessa juurikkaat on korvattu mm. vehnällä. Korkeat viljahinnat antavat maanviljelijöille hyvän tuoton, mutta mikä on tämän muutoksen ympäristövaikutus? Barry Ness on ottanut käyttöön uudet menetelmät. GIS:n (geographic information system – maantieteellinen informaatiojärjestelmä) avulla hän on laskenut polttoaineen kulutuksen ja päästöt juurikkaiden kuljetukseen sokeritehtaille. Laskelmia on myös tehty kansanterveydellisistä näkökulmista ja sokerin tarpeellisuudesta ylipäätään. Täydellistä kuvaa kestävän kehityksen mukaisesta juurikasviljelystä väitöskirja ei anna, mikä ei liene tarkoituskään. Tavoitteena on osoittaa miten monitahoinen kokonaisuus on. On tiedostettava muutokset ja eri päätösten vastareaktiot sekä tappion tasapainottamiseen luotavat strategiat. ”*Tämä on globaalia yhteistoimintaa, joka on saatava sujumaan. Euroopan sokeriomavaraisuus on kustannus afrikkalaisille maanviljelijöille. Jos haluamme kestävä kehitystä, meidän tulee selvittää globaalisti kenen kehityksestä puhumme, omastamme vai afrikkalaisten maanviljelijöiden*”, sanoo Barry Ness, joka suhtautuu optimistisesti ilmastokysymyksen ratkaisemiseen. Eri tahoilla maailmassa on käynnissä kestävyteen liittyviä prosesseja, joista sokerin tuottamiseen liittyvä on yksi. Lisätietoa Lundin yliopiston tiedotteesta http://www.lu.se/o.o.i.s?id=708&news_item=3223.

RUOTSIN SAARISTOSSA TIHEIMMIN YRITYKSIÄ

Ruotsin Saaristoliiton yhdistykset (SRF) on tehnyt lyhyen selvityksen saaristojen elinkeinojen kehityksestä. Raportista käyvät ilmi mm. eristyneisyyden ja kuljetusten ongelmat. SRF on aloittanut yritysinventoinnin saaristoalueilla. Tuhansista yrityksistä koostuva luettelo osoittaa, että perinteiset elinkeinot eivät ole enää yhtä vahvasti edustettuina. Toiminta on usein monipuolista ja vahvasti yhteydessä turismiin. SRF:n mukaan Ruotsin saaristo on yritystiheydeltään ylivoimainen verrattuna muihin alueisiin. Alueiden välinen vaihtelu on suurta, mutta suurten kaupunkien läheisyydessä yrityksiä on hieman vähemmän. Alueilla joilla on heikommat yhteydet, on myös enemmän työllistäviä yrityksiä. Näissä yrityksissä on usein kehitetty perinteisiä elinkeinoja. Oikeassa ympäristössä ja oikein avustettuna voivat kuka tahansa ryhtyä yrittäjäksi. Vaikka tulevaisuus yrittämisen suhteen näyttää lupaavalta, tarvitaan toimenpiteitä uhkakuvien poistamiseksi. Ensisijaisia toimenpiteitä ovat mm. asumisen turvaaminen sekä kaupalliset ja julkiset palvelut. Yhteyksien turvaamisessa saaristolaiset ovat yleensä viimeisiä - oli kysymyksessä lautat, posti, puhelin tai laajakaista. Yrittämiselle on myös esteitä kuten rakennusluvan saamisen hankaluus, pääoman turvaaminen, pätevän työvoiman saanti jne. Samoin säännöt, jotka on luotu suurille yrityksille, voivat olla ylitsepääsemättömiä pienille. *Tiedot saaristoyrittämisestä Ruotsissa löytyvät lehdestä Vi skärgårdsbor (nro 4, joulukuu 2008). Koko lehti on luettavissa osoitteessa* http://www.skargardarnasriksforbund.se/dokumentarkiv/tidningen/nr4_dec_2008.pdf.

EU:N HUIPPUVIRKAMIEHET EIVÄT USKO SUURIIN CAP-TUEN MUUTOKSIIN 2013 JÄLKEEN

Pääjohtaja Jean-Luc Demaryn mukaan EU:n tukipolitiikka ei tule kokemaan suuria muutoksia vuoden 2013 jälkeen, vaan kehitys jatkuu nykyisistä lähtökohdista kahden pylvään politiikalla. *The Oxford Farming Conference*, jossa Demary oli yhtenä pääpuhujana, sai mm.

kuulla hänen näkemyksensä CAP:n (Common Agricultural Policy) maaseutupoliittisesta ulottuvuudesta tulevaisuudessakin. Hänen mukaansa maaseudun kehittämiseen varattujen rahojen osuus voi jopa nousta tulevaisuudessa. Demaryn mukaan on tärkeätä, että maaseudun kehittämisvarat kulkevat rinnakkain maatalouspolitiikan kanssa. Muiden sektoreiden hallussa varat voitaisiin helpommin kohdistaa kaupunkimaisempiin ympäristöihin maaseutumaisen sijasta. *Landsbygdens Folk kirjoitti aiheesta 16.1 http://www.slc.fi/lf_nyhet.asp?id=2787.*

”TARVITSEMME MAASEUTULÄHETILÄITÄ” – PROFESSORI PETER LUNDQVIST
Myönteiset tuulet puhaltavat jälleen Ruotsissa maanviljelijän, maatalouden ja maaseudun yllä. Kiinnostus maalla asumiseen ja maaseutuun on suurempaa kuin pitkään aikaan. Tämä näkyy mediassa sekä TV:ssä että lehdissä. Maaseudun myönteinen kehitys, maatalouden lisääntyvä taloudellinen kannattavuus luo työpaikkoja ja synnyttää asumista. Toisaalta ei koskaan aikaisemmin ole ollut niin paljon kaupungeissa asuvia ihmisiä, joilla ei ole mitään kosketusta maaseutuun. Yhä harvempi tietää miten nykyaikainen maatalous toimii. Journalisti Peter Sylwan on joskus todennut, että moottoritie on maaseudun paras ystävä, toisin sanoen hyvät yhteydet sekä teitä että lankoja pitkin. Professori Peter Lundqvist Ruotsin maatalousyliopistosta (SLU) lisää vielä yhden tärkeän tekijän: kohtaamispaikan kaupungin ja maaseudun välille. *”Missä kaupunkilainen voi kohdata maanviljelijän keskustellakseen elintarviketuotannosta? Mistä asumisesta, elinkeinoista ja yrittämisestä kininostunut voi saada apua ja neuvoja? Mistä saa tietoa maaseudun loma- ja retkikohteista? Mistä saa tietoa maaseudun koulutuksista?”* Ei kaupungista, missä suurin osa ruotsalaisista asuu. Monen vuoden ajan Ruotsin maatalousliitto piti pääpaikkaansa Tukholmassa, Sergelin torilla. Mikis tätä paikkaa ei hyödynnetty maaseudun ja kaupungin kohtauspaikkana? Miksi kaikkiin suuriin kaupunkeihin ei voisi perustaa maaseutulähetystöjä? Olisi aika perustaa uusia kohtauspaikkoja, joissa kuluttajat ja tuottajat voivat kohdata ja mahdollisesti ideoida uusia tuotteita ja liikeideoita yhdessä. *”Maaseutulähetystön luulisi olevan kaikkien maaseudun toimijoiden, kuntien, yhdistysten ja yritysten, yhteisessä intressissä. EU:n uusi maaseutuohjelma kannustaa maaseudun monipuoliseen kehittämiseen. Maaseutulähetystöjen perustamisen on korkealaatuista maaseudun kehittämistä - jopa ilman EU-tukia!”* päättää Lundqvist kirjoituksensa Aftonbladetin verkkosivuilla osoitteessa <http://www.aftonbladet.se/debatt/article4213047.ab>.

VÄRMLANNIN HAJA-ASUTUSALUE SAA ETUJA AINUTLAATUISESTA YHTEISKULJETUSHANKKEESTA

Ruotsin Värmlannin tielaitos on jo vuosia käynyt keskusteluita suurten tavarantoimittajien kanssa päivittäistavaran yhteiskuljetusten järjestämisestä haja-asutusalueelle. Nyt on saatu aikaan hanke *Vi samkör din mat*, johon läänin kolme suurinta paikallista elintarvikelijää osallistuu. Vuosittain Milko, Färskvarucentralen ja Konsum Värmland kuljettavat n. 140000 tonnia päivittäistavaraa paikallisille asiakkailleen ja ajavat 2430000 kilometriä 48 kuorma-autolla ja 13 perävaunulla. Kuljetukset ovat kalliita ja se on johtanut siihen, että toimituksia on jouduttu paikoitellen vähentämään kahdesta kerrasta yhteen kertaan viikossa. Tavoitteena on vähentää kustannuksia 20%. Hankkeen tavoitteena on myös löytää mahdollisuuksia hyödyntää tyhjillään paluumatkoja kulkevia kuorma-autoja mm. paikallisten tuotteiden kuljetuksiin, kertoo tiedotuspäällikkö Klas Olsson Konsum Värmlannista. *”Kilpailutilanne maaseudun kauppiaille muodostuu kestävämmäksi, jos tavarantoimitukset vähenevät. Tämä vaikuttaa myös muihin elinkeinoihin.”*, sanoo Per-Eric Fernlöf Karlstadin tuoretavarakeskuksesta. Hankkeen vaikutuksesta teiden kuluminen vähenee ja syntyy myös myönteisiä ympäristövaikutuksia. Maaseudun palveluita kyetään paremmin ylläpitämään ja pienet elintarviketuottajat saavat kuljetusapua. Tavoitteena on vielä useamman jakelijan

ketjuttaminen. Hankkeen budjetti on n. 2,7 Mkr (n. 270.000 €) ja se jatkuu vuoteen 2011. Rahoituksesta noin puolet tulee EU:n hanketuista. Hankkeen päätyttyä tehdään arviointi. Toivomuksena on, että hanke kannattaisi myös ilman ulkopuolista rahoitusta. . *Tiedot löytyvät Nya Wermlands-Tidningens AB -lehden verkkosivuilta <http://www.nwt.se/article452144.ece>.*

TANSKALAINEN ALUEPOLIITIKKO TOIVOO PAIKALLISIA ALOITTEITA MAASEUDUN HYVÄKSI

Etelätanskalainen aluepoliitikko Carsten Abild on toiveikas maaseudun paikallisten aloitteiden suhteen. Hänen mukaansa suurkunnista on tullut ainoastaan hallinnollisia koneistoja, joissa vain tietyt poliitikot saavat näkyvyyttä mediassa. Suuri osa paikallisesta vallasta on siirtynyt valtiolle ja eduskunnalle. Maaseudun asukkaat pelkäävät, että suurkunnat tappavat maaseutuyhteisöt. Siksi paikallisten voimien kokoaminen, etenkin Leader-alueilla ja niissä toimivissa toimintaryhmissä on erityisen tärkeää. Tänä vuonna on vaalivuosi, jolloin valitaan kunnanvaltuustot, kaupunginvaltuustot ja alueneuvostot. I år är det valår, då det skall väljas kommunfullmäktigen, stadsfullmäktigen och regionråd. Vaikuttaa siltä, että poliittiset voimat eivät kykene keräämään ehdokkaita. Tämä on aktiivisten maaseudun asukkaiden mahdollisuus. Keräämällä ehdokkaita alueneuvostoista, kyläyhdistyksistä ja asukasyhdistyksistä he pääsevät vaikuttamaan paikallispolitiikkaan. Abildin mukaan Tanskan maaseudun on yhä taisteltava kehityksensä ja kasvunsa puolesta. Abild saa myös kritiikkiä ajatuksilleen, kun nimimerkki ”Anette” kysyy miksi Tanskan vasemmisto on ollut myötävaikuttamassa keskittämiseen, josta Abild nyt ilmaisee huolestuneisuutensa. *Carsten Abildin blogi osoitteessa <http://blog.regionsyddanmark.dk/carstenabildpaabloggen/?p=51>.*

”INTERNET KASVAA HAJA-ASUTUSALUEILTA KESKUKSIIN PÄIN” SUOMENRUOTSALAINEN KUITUFOORUMI TYÖSKENTELEE NOPEIDEN YHTEYKSIEN PUOLESTA

Suomenruotsalainen ”Finlandssvenskt Fiberforum” on n.10 vuoden ajan tehnyt vapaaehtoistyötä nopeiden, toimivien laajakaistojen puolesta. Aktiivista keskustelua käydään osoitteessa (<http://bredband.selfip.net/forum/>). Keskustelufoorumi, jolla ei ole suomenkielistä vastinetta, vaihtaa kokemuksia nopeiden datayhteyksien tulevaisuudesta erityisesti rannikkoalueilla ja kansainvälisesti. Foorumi toimii myös sisäänajoväylänä uusille kyläverkkojen rakentajille, koska keskustelusta käy ilmi valtavasti hyödyllisiä vinkkejä, kuten esimerkiksi merikaapelin asettamisesta saarten väliin, kustannukset kyläverkkoon liittymisestä ja yhtiömuodon määrittämisestä. *Tutkija Philip Donnerin teksti löytyy kokonaisuudessaan Maaseutu Plus-lehden viimeisimmästä numerosta.*

HANKE ACTIVE LIFE VILLAGE LUO UUSIA INNOVAATIOITA PALVELUALALLE
Active Life Village-hanke käynnistyi alkuvuodesta Espoon Tapiolassa. Hankkeen tavoitteena on uusien palvelualan innovaatioiden luomiseksi yhdistää tutkimus, palvelu ja yrittäminen. Senioriasukkaat ovat tutkimuksessa aktiivinen osa. Heille myös rakennetaan Otaniemeen uusi asuntola. Tutkimus toteutetaan ammattikorkeakoulu Laurean, Teknisen Korkeakoulun ja Espoon kaupungin toimesta. *Lisätietoa Ylen sivuilta <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=149397>.*

PUHDISTUSTEKNOLOGIAA RIKKAILTA MAILTA KÖYHILLE – OPTIMAALINEN TAPA HYVINVOINTINÄKÖKULMASTA

Ilmaston lämpeneminen johtaa voimakkaampiin myrskyihin, suurempiin tulviin ja pidempiin kuiviin kausiin. Kasvihuoneilmiö vaikuttaa voimakkaimmin köyhiin ihmisiin, jotka ovat riippuvaisia luonnosta. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi voivat

teollistuneet maat jakaa puhdistusteknologista tietotaitoaan. Tämä vähentäisi myös Kioton sopimuksen saavuttamiseksi tarvittavia kustannuksia, osoittaa Linda Sahlén Uumajan Yliopistosta. Väitöskirjassaan hän toteaa, että hyvinvointinäkökulmasta on optimaalista, jos rikkaiden maiden puhdistusteknologiaa viedään köyhiin maihin. Kioton sopimus sisältää teollistuneille maille tarkkaan asetettuja päästötavoitteita vuosille 2008-2012. Halukkuus puhdistusteknologiainvestointeihin köyhissä maissa lisääntyy, mikäli teollistuneet maat ymmärtävät sen hyödyttävän omaa päästökauppaansa. *Linda Sahlenin väitöskirjasta lisää Uumajan Yliopiston sivuilta <http://www.umu.se/om-universitetet/pressinformation/pressmeddelanden/nyhetsvisning/?contentId=21658>.*

VÄITÖSKIRJA KYLÄKOULUISTA KERTOO PEDAGOGISESTA LAADUSTA OPPILAILLE JA ELÄMÄNLAADUSTA PAIKALLISYHTEISÖLLE

Kyläkoulusta on tullut säästökohde Suomessa ja muualla länsimaissa. Lakkauttamisuhan alla olevat koulut aiheuttavat vilkkaita keskusteluja. Gunilla Karlberg-Granlundin väitöskirjassa *Att förstå det stora i det lilla. Byskolan som pedagogik, kultur och struktur (Pienuuden suuruuden ymmärtäminen. Kyläkoulu pedagogiikan, kulttuurin ja rakenteen näkökulmasta)* selvitetään miksi paikallisyhteisöt puolustavat pienten koulujen olemassaoloa, vaikka niiden tason sanotaan olevan heikompi ja miksi opettajat valitsevat lakkauttamisuhan alla olevan kyläkoulun työskentely-ympäristöksi epävarmuudesta huolimatta. Syvähaastatteluiden, lakkauttamiskeskusteluanalyysin ja koulutuspolitiikan analyysin sekä teoreettisen tarkastelun kautta syntyy syvempi ymmärrys pienuuden ja läheisyyden sisällöstä, sekä siitä, mikä on kuvaavaa kyläkoululle sekä mikro- että makrotasolla. Syväluotaava pienuuden tutkimus antaa kuvan siitä, miten koulutus voi edistää lapsen pitkän tähtäimen kokonaiskehitystä. Suomalaisen koulutuksen pienimpien yhteisöjen tutkimus antaa tietoa pedagogisten suhteiden ja kouluyhteisöjen tärkeydestä sekä tekee näkyväksi yhteiskunnallisesti sisäänrakennetut konfliktit tavoitteista ja arvoista. Väitöskirja osoittaa, että kyläkoulu tarkoittaa pedagogista laatua yksittäiselle oppilaalle ja elämänlaatua paikallisyhteisölle. Kyläkoululla on sekä pedagoginen että kulttuurinen funktio, jota tulee tarkastella yhteiskunnallisessa kehyksessä. Analyysi osoittaa myös, että koulutussuunnittelu sisältää sisäänrakennettuja ristiriitoja, tulisi saavuttaa samanaikaisesti sekä tasa-arvo, kustannustehokkuus että laatu. Tulokset osoittavat, että rakenteellisia muutoksia tulee tarkastella suhteessa niiden vaikutukseen koulukulttuuriin sekä opettajien mahdollisuuksiin saavuttaa asetetut tavoitteet suhteessa oppilaisiin. Muutoksia tulee myös tarkastella oppilaiden kokonaiskehityksen ja tarkoituksenmukaisen oppimisen näkökulmasta. Karlberg-Granlundin väitöskirjassa Åbo Akademin Vaasan laitokselta, dokumentoidaan arvokasta pedagogista osaamista, joka voi kadota, mikäli pienet koulut suljetaan. Väitöskirja valaisee myös yhteiskunnallista kehitystä asettamalla kyläkoulun historialliseen ja kulttuuriseen yhteyteensä. *Lisää aiheesta osoitteissa <http://www.abo.fi/public/News/Item/item/1375>, [Vasabladet http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=35248](http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=35248) ja [YLE Internytt http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=149742](http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=149742).*

SUURALUEET TOSIASIA RUOTSISSA

Ruotsin hallitus on saavuttanut sovun aluekysymyksessä. Tämä tarkoittaa, että Skoonen ja Länsi-Göötanmaan aluekokeilu vakinaistetaan ja Hallanti sekä Gotlanti muutetaan aluekunniksi. Peräpohjola, Länsipohja, Länsi-Norlanti, Jemtlandi sekä Sundsvallin ja Ången kunnat saavat odottaa seuraavaa valtuustokautta. Hallituspuolueet ovat keskustelleet aluekysymyksestä mm. verotuksen, aluepoliittisen sisällön ja aikataulukysymysten tiimoilta. Hallitus on myös tarkkaan kuunnellut eri puolilla maata esiintyvää keskustelua aiheesta. Yhtä mieltä ollaan siitä että Ruotsissa on tulevaisuudessa kolme verotusoikeudellista tasoa - valtio, aluekunnat ja kunnat. Valtionlisten kunnallisten ja alueellisten toimintojen vastuunjako

ja toimintojen parempi koordinointi on tulevaisuudessa tarpeen. Tiedot löytyvät Ruotsin hallituksen verkkosivuilta <http://www.regeringen.se/sb/d/11548/a/119423>, Smålandspostenista [http://www.smp.se/nyheter/sverige/reinfeldt-fick-backa-om-storregioner\(1116160\).gm](http://www.smp.se/nyheter/sverige/reinfeldt-fick-backa-om-storregioner(1116160).gm) ja Piteå-Tidningenin verkkosivuilta <http://www.pitea-tidningen.se/nyheter/artikel.aspx?ArticleId=4396552>. Vastuukomitean loppulausunto löytyy sivulta <http://www.regeringen.se/content/1/c6/07/75/20/a50fe36e.pdf>.

Alkuperäisessä ehdotuksessa Ruotsin 21 lääninä tuli korvata 6-9 suuralueella. Tämä olisi merkinnyt suurinta uudistusta Ruotsissa 1600-luvun jälkeen.

YKSITTÄISET ASIAKKAAT PELASTAVAT TURUN SAARISTON TURISMIN

Turunmaan matkailussa on havaittavissa yritysasiakkaiden merkittävä väheneminen. Moni yrittäjä pyrkiikin nyt houkuttelemaan yksilöllisiä asiakkaita. Suomen saaristovaraus Oy:n toimitusjohtaja Pirjo Hoffström kertoo, että nyt pyritään räätälöimään matkailupaketteja perheille ja yksittäisille matkailijoille. Malena Lindqvist Strandbo Groupin myyntiosastolta sanoo, että nyt panostetaan erityisen paljon yksittäisiin matkailijoihin yritysmatkailun vähenemisen korvaamiseksi. Laskusuhdanne ei välttämättä vaikuta matkailun kannattavuuteen 2009, mikäli moni valitsee kotimaan matkailupaketit ulkomaan matkojen sijaan. *Uutinen osoitteessa* <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=149834>

KYLÄKAUPPA PORVOON SAARISTOSSA MUUTTUU INTERNET-KAUPAKSI

Porvoon Pellingissä sijaitseva Söderby-Boden käy läpi sukupolven vaihdosta. Uudet omistajat aikovat kehittää kaupastaan Internet-kaupan. Tilaukset voi tehdä Internetin kautta ja saada ne kotiin kuljetettuina haluttuun ajankohtaan. Söderby-Boden aikoo myös panostaa veneilijöiden palvelemiseen suuremmilla valikoimilla ja venereittipasteilla (<http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=149706>).

PETER BACKA OREGONIN MAASEUTUPOLITIIKASTA BLOGISSAAN

Oregon on individualistinen yhteiskunta, sanoo Peter Backa huomanneensa. Yksilöä kuvataan usein sanalla ”kansa”. MINÄ voin kyllä seurata, kuinka MINUN verorahojani käytetään. MINÄ voin kirjoittaa lakeja ja puolustaa itseäni. Yksilöllisyys on mennyt liian pitkälle vaikka yhteisöllisyys edelleen elää vahvana. Ihmiset auttavat toisiaan vaikeuksissa. Dialektinen ajatus siitä, että jokainen taipumus sisältää myös vastakohtansa, pitää paikkansa tässäkin tapauksessa. Suomi on erilainen yhteiskunta - meistä pidetään huolta. Tämä johtaa siihen, että kansallinen yhteenkuuluvuutemme on heikompi kuin Oregonissa. ”Olemmeko mekin menneet liiallisuuksiin?” kysyy Backa. Kumpikin yhteiskunta on muutoksessa ja ehkä tämä dialektinen prosessi johtaa meidät jälleen vastakohtaansa? *Osoitteessa* <http://peterbacka.blogspot.com/> voit lukea maaseudun kehittäjän Peter Backan tunnelmia Oregonista.

MAAPALLON ENERGIATARVE LISÄÄNTYY PUOLELLA 2030 MENNESSÄ - UUSI JÄRJESTÖ EDISTÄÄ UUSIUTUVAA ENERGIAA

26.1 pidettiin Bonnissa perustava kokous uudelle kansainväliselle järjestölle. IRENA (International Renewable Energy Agency), jonka tavoitteena maapallon laajuinen panostus uusiutuviin energiamuotoihin kuten aurinkoon, tuuleen ja veteen, on saavuttanut suurta kiinnostusta. 130 maan hallituksen edustajat tutustuivat Bonnissa aloitteeseen ja 75 maata allekirjoitti perustamisasiakirjan. IRENAn taustalla ovat Saksa, Tanska ja Espanja. Saksan ympäristöministeri Sigmar Gabrielin mukaan järjestöstä ollaan luomassa kansainvälistä uusiutuvien energiamuotojen puolestapuhujaa. Suomea edusti kauppa- ja Mauri Pekkarinen, jonka mielestä jäsenyys tukee sekä Suomen että EU:n ilmastollisia tavoitteita. USA, Venäjä, Japani, Kiina ja Brasilia valitsivat tarkkailijan aseman, eivätkä allekirjoittaneet

perustamisasiakirjaa toistaiseksi. Gabriel toivoo, että USA uuden presidenttinsä Barack Obaman johdolla liittyy mukaan. Energiatarve-ennusteet osoittavat että maailman energiantarve kasvaa ainakin 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Yli 1,6 miljoonaa ihmistä elää edelleen ilman sähköä. Näitä tarpeita ei voida korvata fossiilisilla polttoaineilla. IRENAn aloitteentekijät osoittavat suuren potentiaalin piilevän uusiutuvassa energiassa. Aurinkoenergian kustannukset ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana laskeneet 60 % ja tuulivoiman 25 vuodessa 80 %. Tärkeä näkökohta on myös aurinkopaneelien ja tuulivoimaloiden soveltuvuus maaseutualueille, koska ne eivät tarvitse keskitettyjä voimansiirtoverkostoja. Energiansiirron tekniikka on myös parantunut. Jo nyt ollaan suunnittelemassa sähkön siirtämistä Eurooppaan Saharaan sijoitettavista valtavista aurinkovoimalaitoksista. Kilpailuetu uusiutuville energiamuodoille saadaan asettamalla hinta hiilivoiman ja öljyn aiheuttamalle ympäristötuholle. *Artikkeli aiheesta ilmestynyt lehdessä Landsbygdens Folk (30.1). Englanninkielistä informaatiota IRENasta <http://www.irena.org/>.*

”KOKEMUKSET POHJOISEN HAJA-ASUTUSALUEILTA HYÖDYKSI MUULLE EUROOPALLE”

Tarvitaan uusia työskentelytapoja, jos pohjoisen haja-asutusalueen kehityksestä on luotava kestävää Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa. EU:n työllistämisen- ja kasvupolitiikka ei vastaa suurten harvaan asuttujen maantieteellisten alueiden tarpeisiin. Verkosto *Northern Sparsely Populated Areas (NSPA)* tai ”Pohjoiset harvaan asutut alueet” on vastajulkaistussa raportissaan *NSPA Foresight 2020* tarttunut tähän kysymykseen. Kun kirjailija Erik Glöersen *Nordregiosta* esitteli raporttia, hän myös korosti sitä, että haja-asutusalue on laskettava mukaan yhtenä ratkaisun osana globaaleissa haasteissa. Haja-asutusalueiden paikallisyhteisöillä on kokemuksia mm. yhteiskunnan nopeasta muutoksesta vanhustenhuollon ja vähenevän asukasluvun suhteen. Paikallisyhteisön kokemuksia uusiutuvan energian käyttöönotosta voidaan myös hyödyntää. Yhteisöjen asukkaat ovat ensisijaisessa asemassa näiden mahdollisuuksien hyödyntämisessä ja käyttöönottamisessa rajojen yli. *NSPAn* tulee profiloitua entistä vahvemmin EU:ssa kansainvälisellä kartalla. *Tiedot löytyvät raportista Gränsbrytning – Nyheter om regioner och regional utveckling i Norden (2/2009). Nordregion kotisivu <http://www.nordregio.se/>, sekä tietoa NSPA Foresight 2020:sta osoitteessa <http://www.nordregio.se/1389.htm>. Nordregion tutkimus- ja koulutustoimintaan on Pohjoismainen Ministerineuvosto toiminut aloitteentekijänä.*

RUOTSIN YHTEISKUNTA HYLKÄÄ HAJA-ASUTUSALUEENSA ASKEL ASKELELTA
Lakkautettuja kouluja, pitkiä etäisyyksiä poliisiin ja terveydenhoitoon - katoavasta Ruotsista kertoo ruotsalainen TV-ohjelma *Uppdrag granskning*. Koskaan aiemmin Ruotsin maaseutu ei ole ollut yhtä harvaan asutettu ja koskaan aiemmin palvelut eivät ole olleet yhtä etäällä. Ruotsin kokonaisasukasluku on kasvanut ja haja-asutusalueiden asukasluku on vähentynyt 20%. Palvelut ovat heikentyneet samaan tahtiin muuttoliikkeen myötä. Ohjelmassa kerrotaan niistä, jotka ovat päättäneet jäädä ja hinnasta jonka päätöksestään saa maksaa. *Lisätietoja osoitteesta <http://www.webfinanser.com/nyheter/?id=127306> sekä http://www.svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=2232&lid=Uppdrag_granskning&from=menu. TV-ohjelma Uppdrag granskning on myös nähtävissä yllämainitussa osoitteessa.*

Aftonbladetin toimittaja Lotta Gröningin kirjoitus ”Skitsnack att hela Sverige ska leva” osoitteessa <http://www.aftonbladet.se/debatt/lottagröning/article4310387.ab?plus=true#abArticleComments>.

Ruotsin kylätoiminnan kattojärjestön Hela Sverige ska leva'n kotisivut löytyvät osoitteesta <http://www.helasverige.se>.

SÄÄTIÖN HUOLENPIDON KOHTEENA TURUNMAAN SAARISTO

Turunmaan saaristosäätiö (Åbolands skärgårdsstiftelse) on pitänyt matalaa profilia. Perustajatahot Region Åboland, Finska Hushållningssällskapet ja Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden ovat kukin laittaneet 25000 euroa peruspääomaksi. Säätiön pj. sanoo, että säätiön tarkoituksena on saariston, erityisesti ulkosaariston asumisen, elinkeinojen ja ympäristön tukeminen. Toistaiseksi ei ole tuettu yhtään hanketta. Åbolands skärgårdsstiftelse ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia toimintansa tukemiseksi. *Tiedot osoitteesta <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=150322>.*

Uutiskirje julkaistaan kuukausittain. Jakelu tapahtuu Svensk Byaservice'n kautta. Mikäli haluat tilata Uutiskirjeen lähetä tilauksesi sähköpostitse osoitteeseen kenneth.sundman@ssc.fi. Uutiskirjettä voi myös lukea sekä Svensk Byaservice'n www.bya.net että Itä-Uudenmaan Kylät ry:n www.itukylat.fi kotisivuilla.
